

REPORTAGE STUDIO TOTAL

Studio Total ställde till med oreda i reklambranschen under tidigt 2010-tal och blev legendariska. Mest uppmärksammas blev deras nalleaktion över Belarus.

FRÅN NOLL TILL TOTAL EFFEKT

De kom från ingenstans och fick hela världen att prata om dem. Pr-byrån Studio Total revolutionerade branschen. Men när de var på topp valde de att lägga ner. Nu ryktas det om en återförening som ingen kommer att missa. ➤

D

U HAR HÖRT TALAS OM DEM. Eller åtminstone om vad de har gjort. Gudrun Schymans pengabränning under Almedalen, sexskolan i Wien med Ylva-Marie Thompson som rektor och nalleaktionen över Belarus, som ledde till en diplomatisk kris mellan Sverige och Belarus, var alla idéer som iscensattes av pr-byrån Studio Total. De var det tidiga 2010-talets största snackis, inte bara inom mediebranschen i Sverige utan över hela världen.

– Jag var vaken i två dygn och svarade i telefon. Alla ville skriva om oss. Förutom i Sverige. Här trodde ingen att det vi gjorde var sant, säger Linda Karlsson, en fjärdedel av medlemmarna i Studio Total.

Resterande medlemmar är Tomas Mazetti, Hannah Mazetti och Per Cromwell och fram till Linda Karlssons 40-årsfest i slutet av mars hade de inte träffats alla fyra sedan 2013. När jag träffar dem veckan efter festen är det alltså andra gången de ses på mycket länge. Dessvärre utan Per Cromwell som behövde åka till Moçambique på affärer.

ALLT STUDIO TOTAL rörde vid mellan 2008 och 2013 blev till guld – på gott och ont. Deras kampanjer uppmärksammades över hela världen, men deras sista stora projekt – att släppa ut tusen nallar över Belarus huvudstad Minsk som stöd för landets opposition – blev lika hyllat som hatat.

– Det var världens mest omtalade nyhet i några dagar. Jag tyckte bara att det var vansinnigt kul att irriterar folk, men Hannah och Linda ville ju göra bra grejer och så fick de i stället skit av Carl Bildt som menade att ”vi måste upprätthålla relationer med Ryssland”, säger Tomas Mazetti.

Men mer om det senare.

HISTORIEN OM STUDIO TOTAL började i Stockholm 2008 när kusinerna Tomas Mazetti och Per Cromwell bestämde sig för att starta en reklambyrå ihop. Ett av deras första stora jobb var bloggen Black Ascot som på kort tid blev en av Sveriges mest lästa bloggar. Varken Tomas Mazetti eller Per Cromwell stod dock som avsändare utan bloggen såg ut att tillhöra en ung tjej som deppade sig genom sin Östermalmstillvaro och slutligen tog livet av sig. Först i slutet framkom det att bloggen var en pr-kampanj för en av Malmö Operas kommande uppsättningar.

– Jag pluggade litteraturvetenskap och drev en svartklubb när jag fick höra talas om bloggen och jag tyckte att den var väldigt vackert skriven. Jag blev förbluffad när det visade sig vara reklam, säger Hannah Mazetti.

Hon sökte upp skaparna och golvades av vad de hade att säga.

– Det som fick mig att vilja jobba på Studio Total var när Tomas sa: ”Världen är inte gjord av atomer, utan av berättelser”. Det var den världen jag ville vara med och skapa.

Hennes första uppdrag var att få Gudrun Schyman att elda upp 100 000 kronor under Almedalen – en kampanj beställd av partiet Feministiskt initiativ för att uppmärksamma löneskillnaderna mellan män och kvinnor. Det var då Linda Karlsson fick upp ögonen för Studio Total.

– Jag var inne på att hålla på med konst, men kom på att man måste ha ett jobb också så jag började utbilda mig i marknadskommunikation. Jag insåg att många av deras kampanjer innehöll teorier som jag hade läst om, och blev så imponerad att jag inte kunde tänka mig att jobba någon annanstans. Efter pengabränningen blev jag ännu mer taggad för det hörde ihop med något jag tyckte var viktigt.

SEDAN BRAKADE DET LOSS. Det ena välbeställda varumärket efter det andra hörde av sig och ville arbeta med dem. Problemet var bara att de saknade kontor och satt på ett kafé och arbetade. Uppgiften föll på nyanställda Linda Karlsson, som lyckades få till en deal med ett fyrstjärnigt hotell på Södermalm. De skulle få bygga upp ett kontor av kartong i deras lobby.

– Linda fixade så att vi fick äta, dricka och bo där gratis i ett helt år. Som betalning fick de idén att man skulle kunna betala för sitt hotellrum med konst. Kampanjen blev världskänd och året efter vann de pris för världens bästa marknadsföringskampanj för hotell, säger Tomas Mazetti.

Plötsligt var kunderna inte längre Riksteatern och Malmö Opera utan Red Bull och Carlsberg. Men när marknadsföringschefen för Red Bull kom till Sverige för att ha möte hade han glömts bort av Tomas Mazetti. Linda Karlsson improviserade snabbt fram förslaget att byta ut företagets förkläden mot fjädrar.

– Han bara ”Sorry, I don’t understand”, säger Tomas Mazetti och skrattar.

En annan gång träffade de chefen för Carlsberg och lade fram idén att någon av dem skulle smyga sig in till Gadaffi, dåvarande diktator i Libyen, och slå honom i huvudet med en Carlsbergflaska samtidigt som de filmade allt.

– Jag tror att det hade kunnat lyckats och i så fall skulle det ha blivit den bästa reklamen Carlsberg någonsin hade gjort, men de ville hellre betala någon skådis för att säga att deras öl var jättegod, säger Tomas Mazetti.

– Det gick så fort, från att göra de små udda grejerna

Studio Total

Studio Total var en pr-byrå som var aktiv 2008–2013 och bestod av Tomas och Hannah Mazetti (i dag gifta med varandra), Linda Karlsson och Per Cromwell.

Ett urval av byråns kampanjer:

- Det politiska partiet Kulturpartiet, beställt av *Riksteatern*, (dock inte under namnet Studio Total).

- Bloggen Black Ascot, beställt av *Malmö Opera*.

- Reklamfilm där en tjej får orgasm framför kameran, beställt av *Arvikafestivalen*.

Bild: Janerik-Henriksson

- Uppeldning av 100 000 kronor, beställt av *Feministiskt Initiativ*.

- Världens första sexskola öppnar i Österrike, beställt av *Federation of Austrian Industries*.

- Nallebjörnar över Minsk, eget initiativ.

- Bungyjump från Öresundsbron, beställt av *XXXLutz*.

- Bonus efter Studio Total: **”Last Christmas”-luret:** Paret Mazetti skickade 2022 ett julkort till sina vänner där det stod att de samlade in pengar för att köpa rättigheterna till Whams låt ”Last Christmas”. Media fick nys om projektet och nyheten exploderade över hela världen. Paret fortsatte då att skoja genom att säga att de var beredda att betala en halv miljard för rättigheterna och att de skulle mastertapen i urberget i Finland. Hotmejen lät inte vänta på sig.

Per Cromwell startade Studio Total 2008 tillsammans med Tomas Mazetti.

Linda Karlsson ville egentligen hålla på med konst, men utbildade sig till kommunikatör. Hon tyckte att Studio Totals marknadsföring var så nära konst man kunde komma.

”Militären skulle visa upp sina vapen och det skulle vara en enormt stor fest. Vi tänkte därför att alla militära befäl skulle sova när vi gav oss av.”

till att efterfrågas av de stora varumärkena. Man får lite andra förväntningar på sig när man jobbar med den typen av kunder, vilket vi inte alltid var så bra på att anpassa oss till, säger Hannah Mazetti.

– Vi hade kunnat göra det, men det hade varit att dumma ner oss. Vi var inte intresserade av att sälja, vi ville skapa något som alla pratade om och det var mer intressant än att sälja öl eller vad det nu kunde vara, fortsätter Linda Karlsson.

DET TOG ETT tag för dem att förstå vad de hade åstadkommit – att de med en reklamkampanj i form av en välberättad historia kunde få världen att äta ur deras händer. Och när de väl förstod vilken makt de hade kom insikten att de inte kunde dela med sig av den till vem som helst.

– I en reklamkampanj skapade vi ett politiskt parti som fick 20 procent av rösterna i en opinionsundersökning. Varför skulle jag ge bort den makten till marknadschefen för Samsung? Ge oss ett par månader och vi hade säkert kunnat få makten över ett land, säger Tomas Mazetti.

Och det fick de. En dag när de satt i sitt kartonghus på hotellet började de prata om det politiska läget i Belarus. Hannah Mazetti hade nyligen besökt landet och ville gärna hjälpa oppositionen. Linda Karlsson i sin tur hittade information om att en ung belarusisk aktivist hade blivit fängslad 30 gånger på ett år för att ha satt ut nallebjörnar med regimkritiskt budskap.

– Vi kände att vi måste stödja det här, säger Hannah Mazetti.

De bestämde sig för att släppa tusen nallebjörnar över huvudstaden Minsk och började leta efter en pilot som var villig att äta sig uppdraget. De fick blankt nej från alla som tillfrågades. Då återstod bara att köpa ett eget flygplan och för Tomas och Hannah Mazetti att ta pilotlicens.

– Jag och Per försökte också, men vi var inte lika duktiga, så ni fick gå vidare till nästa steg medan vi gjorde markarbetet, säger Linda Karlsson.

Till skillnad mot tidigare uppdrag fanns det ingen beställare den här gången, allt skedde på eget initiativ. De tog förvisso kontakt med den belarusiska oppositionen, men mest som en förebyggande åtgärd. Ett år senare var Studio Total redo. De bestämde att de skulle flyga in från Litauen morgonen efter en stor militärparad, vilket var en aning nervöst eftersom Belarus hade gjort sig kända för att skjuta på saker som flög in över deras landsgräns.

– Militären skulle visa upp sina vapen och det skulle

Exakt hur Studio Total gjorde för att gång på gång väcka uppmärksamhet är en hemlighet. Metoderna har de skrivit ner i ett internt dokument, ett slags manifest.

”Donald Trump hade kunnat vara påhittad av oss”, säger Hannah Mazetti.

Studio Total arbetar fortfarande med marknadsföring, men numera i bakgrunden.

”Grunden till varje lyckad kampanj är en bra berättelse”, säger Tomas Mazetti.

Ett hotell i Stockholm lät under ett år Studio Total ha sitt kontor i deras lobby. Väggar bestod av flyttkartonger. I gengäld fick hotellet en prisbelönt kampanjidé.

”Vi har satsat allt varje gång och lärt oss mycket av det. Men man får vara ödmjuk, för man är ju själv människa och faller för samma berättelser.”

vara en enormt stor fest. Vi tänkte därför att alla militära befäl skulle sova när vi gav oss av och att det då inte skulle finnas någon som kunde ge order om att skjuta ner oss.

SÅ BLEV DET. Den 4 juli 2012 släpptes tusen nallar, med regimkritiska budskap fastsatta på kläderna, ut genom en lucka i Studio Totals flygplan. Sedan hände ... ingenting. De skickade ut ett pressmeddelande och höll en pressträff där bara en enda journalist dök upp. Belarus å sin sida dementerade händelsen och i Sverige började man spekulera i om detta var ännu ett av Studio Totals luren-drejerier. Men efter tre veckor började det hända saker. Då hade så pass många av nallebjörnarna dykt upp att militären inte längre kunde förneka att händelsen faktiskt hade ägt rum. Sedan gick det snabbt. Presidenten inte bara medgav att man hade hittat nallarna, han sparkade även chefen för luftförsvaret och för gränsskyddet samt utvisade den svenska ambassadören. Den diplomatiska krisen mellan Sverige och Belarus var ett faktum.

– Nu med kriget i Ukraina verkar det ofattbart, men svenska UD hade vid den här tiden en policy om att Putin och Lukasjenko skulle blidkas med samarbeten, till exempel hockey-VM, och oroade sig för att vår kampanj skulle reta upp ledarna. Svenska tidningar följde först UD:s linje, men när amerikanska politiker och journalister började hylla vår flygning bytte tidningarna åsikt.

Det var då det började – hoten och förföljelserna från den belarusiska underrättelsetjänsten.

– Jag tror inte att jag har fått vackrare brev än de jag fick från KGB. Det fanns en poesi bakom hoten. Att säga att jag blev rädd är mitt sätt att ge dem högsta betyg i att kommunicera. De hade ett otroligt sätt att ta sig innanför huden, säger Linda Karlsson.

Till slut blev situationen så ohållbar att de tvingades flytta och under en period ha säposkydd.

– Det var inte så att jag innan inte hade förstått vad vi var kapabla till, men det var först nu jag kopplade hur det kunde påverka mig och mina närstående. Jag gick under jord efter det och försökte komma på vad som var det absolut tråkigaste att jobba med, säger Linda Karlsson.

MEN INTE ALLA reagerade med rädsla. Tomas Mazetti menar att han mest tyckte att det var kul att stå för världens mest omtalade nyhet under några dagar. Samtidigt förstod han de andras frustration.

– Det var mycket prat om att KGB skulle döda oss, men själv har jag aldrig tyckt att döden är så oroande. För min del var det bara vansinnigt kul att flyga flygplan och irritera folk. Men jag förstår att de andra tyckte att det var irriterande att UD inte tydligare tog ställning mot diktatorn.

Isoleringen och det upptrissade utrikespolitiska läget till trots körde Studio Total på i ytterligare ett år, men de bestämde sig sedan för att lägga ner. De kom fram till att nalleaktionen över Belarus var det bästa de hade gjort och skulle bli svårt att toppa. Nyårsafton 2013 anordnade de en kombinerad nyårs- och avskedsfest. Men det innebar inte att de slutade att förvandla reklam till guld, tvärtom. I stället för att vara ansiktet utåt har de sedan dess verkat i kulisserna.

– Något man har lärt sig av det här gänget är ju hur man kan skapa något som hela världen pratar om. Det finns personer som har haft rådgivning utan att vårt namn har syns. Ibland är det lättare att inte göra något

Tomas och Hannah Mazetti är i dag gifta och träffas en aning oftare än övriga medlemmar.

systematiskt utan verka genom enskilda individer, säger Linda Karlsson.

– Det är lätt att få storhetsvansinne, men erfarenheten visar ju att det går att åstadkomma mycket på bara noga månader. Vi har satsat allt varje gång och lärt oss mycket av det. Men man får vara ödmjuk, för man är ju själv människa och faller för samma berättelser, säger Hannah Mazetti.

I ÅR ÄR det tio år sedan byrån upplöstes och trots att deras vägar har korsats genom åren har de inte sammanstrålat hela gänget förrän nu. Med tiden har det väckts en längtan om att kanske göra något tillsammans igen. Men precis som en trollkarl inte avslöjar sina tricks vill inte heller Linda Karlsson avslöja vad de har för planer.

– Vi efterfrågas fortfarande av de som vill ha ännu mer av det de redan har, men vi är trötta på att stå i deras tjänst. Med det sagt så kommer det att märkas när vi gör comeback.

IZABELLA ROSENGREN är frilansjournalist med världen som arbetsfält. Efter att ha träffat Studio Total var hon starstruck i flera dagar och känner att en ny värld av kunskap har öppnat sig.

ROBIN ARON är fotograf på Göteborgs-Postens bildredaktion. Han plätade kvartetten bakom Studio Total mitt under Linda Karlssons 40-årsfest.

Uteliv på menyn

Välkommen in till säsongens utställning hos Svenssons. Med tidlösa klassiker och nya formfavoriter har vi dukat fram för utelivet.

Utemöbler hos oss:
 Grythyttan
 1898
 Skargaarden
 Fermob
 Skagerak
 Stockamöllan
 HAY
 Fiam
 &Tradition
 m.fl.

svenssons.se

S
Svenssons

STOCKHOLM CITY SERGEL
 Mån-Fre: 10-19
 Lör: 10-18, Sön: 11-17

STOCKHOLM SICKLA
 Mån-Fre: 10-20
 Lör: 10-18, Sön: 11-17

GÖTEBORG
 Mån-Fre: 10-18
 Lör: 10-17, Sön: 11-16

MALMÖ
 Mån-Fre: 10-18
 Lör: 10-17, Sön: 11-16

LAMMHULT
 Mån-Fre: 10-18
 Lör: 11-16, Sön: 11-16